

Kéri Katalin

Zarándoklatok és tanulmányutak az iszlám világban

**Mandulavirágási Tudományos Napok
PTE, Pécs
2002. március 5.**

Bevezetés

Napjainkban a világ népességének több, mint egyhatoda – körülbelül 1,2-1,3 milliárd ember – muszlim. Bolygónk szinte valamennyi országában vannak e világvallásnak követői, az iszlám régen és messze túlnőtt már az arab államok területén. Szent könyvük, a Korán és Mohamed próféta lejegyzett mondásai és cselekedetei azonban történelmi időtől és földrajzi területtől függetlenül kijelölték számukra a vallásos életvitel alapjait.

A muszlim hívők életének, viselkedésének legfőbb mozgatórugói azok az előírt kötelezettségek (*ibádák*), amelyek az Isten iránti engedelmséget fejezik ki. (Az *abd* jelentése szolgáló.) A vallás alappillérei: a hitvallás, a napi ötszöri ima, a Ramadán-havi böjt, a kegyes adomány és a zarándoklat. Ez utóbbi arab elnevezése *hadzs*, ha a muszlim naptár szerinti 12. holdhónapban végzik, egyéb időpontokban *‘umrá*. A muszlim hívők sokasága már a 7. századtól kezdve nagy lelkesedéssel és buzgalommal kötötte össze előírt zarándoklatát tanulmányi célból tett utazásokkal, felkeresve a szent helyek mellett az iszlám világának leghíresebb tudósait és képzési helyszíneit. Az előadás rövid múlt- és jelenbeli áttekintést ad az iszlám híveinek vallásos zarándoklatairól és tanulmányi célból tett utazásaik szokásáról.

A Korán és a Hagyományok mekkai zarándoklatról szóló tanításai

A mekkai zarándoklat, melyről a Korán több szűrójában (pl.: 2:196, 22:27) és a Hagyományokban is olvashatunk, egyszer az életben minden muszlim hívő (férfi és nő) számára kötelező, ha anyagi és egészségi állapota megengedi, hogy felkeresse az „iszlám világ szívének” tartott szent várost (*Mekkah al-Mukarramah*) és a körülötte található szent helyeket. Előfeltétele a zarándoklatnak, hogy a hívő legyen muszlim, legyen felnőtt, aki képes magáért felelősséget vállalni, legyen épelméjű és szabad ember. Fontos, hogy legyen biztonságos az út, és hogy nő lehetőleg ne menjen egyedül zarándoklatra. Abban a tekintetben, hogy melyik életkori szakaszban kell megtenni a zarándoklatot, sem a Koránban, sem a hadiszokban nem olvasható útmutatás, csak annyit tartanak a Hagyományok, hogy minél előbb teszi meg valaki, annál jobb, de sohasem késő. Ha valaki gyermekként (pubertás kora előtt) vesz részt a mekkai zarándoklaton, akkor felnőttként teljesítenie kell kötelezettségét. Mivel a muszlim világban sem régen, sem pedig napjainkban nincs mindenkinek alkalmja és lehetősége arra, hogy megtegye a hadzsot, az iszlám gyakorlata szerint lehetséges helyettesítőről gondoskodni. Ha valaki például beteg vagy meghal anélkül, hogy járt volna Mekkában, hozzátartozóinak kötelessége ebben az ügyben eljárni.

Mohamed, aki 570-ben éppen Mekka városában látta meg a napvilágot, a muszlim teológusok többsége szerint a hidzsra 6. évében (vagyis 628-ban) rendelte el az iszlám vallás követői számára a zarándoklatot, mint Allah törvényét. A lejegyzett Hagyományok egyike szerint egyszer Abu Hurajrah azt kérdezte a Prófétától, hogy „melyik a legjobb cselekedet?” Erre Mohamed azt válaszolta, hogy „Hinni Allahban és küldöttében”. A kérdező tovább firtatta: „És mi áll ez után?” A Próféta így felelt: „Küzdeni Allah ügyéért.” „És mi a következő legjobb cselekedet?” Mohamed válasza: „*Hadzs Mabruur*” (vagyis bűnöktől mentes, Allah kegyelmével teljes, az ő örömét szolgáló zarándoklat). Egy másik hadisz szerint a megfelelő módon végrehajtott zarándoklat egyik formája a *dzsihádnak*, azaz a muszlim hit érdekében kifejtett különféle erőfeszítéseknek. Több helyen is olvasható, hogy maga a Próféta kifejezetten ajánlotta a zarándoklatot időseknek, gyengéknek és asszonyoknak más cselekedetek (például a hit fegyveres védelmezése) helyett. Egyik felesége, ‘Aisha például ezt hallván sosem mondott le többé a zarándoklatokról.

Al-Buhari hadiszai és más, a muszlimok által hitelesnek elfogadott lejegyzések szerint a zarándoklat eltörli a hívő korábbi bűneit és hazatérve, bűnbocsánatot nyerve tisztább és ártatlanabb lesz, mint amikor édesanyja a világra hozta. A zarándoklat elvégzése után pedig törekednie kell arra, hogy ezt a megtisztult állapotot meg is tartsa.

Felkészülés a zarándoklatra

A zarándoklatot a muszlim év 12., utolsó holdhónapjában kell végrehajtani, a 7-13. napon. A zarándoklat így minden évben más-más időpontra esik, dátuma mozgó, ezért nem kötődik egyik évszakhoz sem. A hadzs több szakaszra osztható, és az egyes állomások felkeresésének sorrendje éppúgy meghatározott, mint a rituális cselekedetek mozzanatai. A zarándoklaton lévők számára tehát speciális előírások jelölik ki a rítusokat és viselkedési normákat, melyek elsajátítása a hívőktől nagy türelmet és odafigyelést kíván.

Ahhoz, hogy valaki mekkai zarándoklatra induljon, nagyon lényeges az előzetes felkészülés, mely számos dolgot foglal magában. A hívők természetesen legfontosabbnak tartják a lelki előkészületet. Ez több, mint a hadzsra való ráhangolódás és a rítusok áttekintése. Fontos például, hogy a zarándoklatra készülő teremtsen békességet maga körül, zárja le vitás ügyeit és kérjen bocsánatot embertársaitól, mielőtt elindul. Fontos, hogy rendezze el függőben lévő ügyeit, adósságait, és kívánatos sokak szerint az is, hogy végrendelkezzen arra az esetre, ha az útról nem tér vissza. Alapkövetelmény, hogy a hívő nem fordíthat az iszlám szerint tisztátalanul szerzett anyagi eszközöket az utazás lebonyolítására (például kábítószer- vagy alkohol értékesítéséből származó pénzt, lopott vagy zsarolással nyert összeget).

Ha valaki megkezdi zarándoklatát, magatartásával és öltözkéivel is jelzi azt a többi hívő számára. Mekkától bizonyos távolságra képzeletbeli vonal húzódik, és ez a vonal maga az a határ, amelyet átlépve a hívő megkezdi zarándoklatát. Azok a földrajzi helyek (*mikat*), amelyek ezen a határvonalon fekszenek (például Dzsidda, Rábigh, Abiár Ali, Dháta Irk, Karnulmanázil, Jelemlem) szimbolikus jelentést hordozó pontok, hiszen itt fejezik ki a hívők zarándoklattételük szándékát. A hadzs megkezdésekor a muszlimok rituális fürdést (zuhanyozást) végeznek, és a férfiak varrások nélküli, két fehér vászondarabból álló ruhát (*ihram*) öltenek magukra, derekukra csavarva illetve vállukon átvetve. A nők testüket teljesen beburkolják (tetszés szerinti színből készült, de gyakran fehér vagy fekete ruhával), kivéve arcukat és kézfejükét. A hívők ezen előkészületek után fogadalmat tesznek, hogy zarándoklatuk befejezéséig nem kötnek csomót ruhájukra, nem parfümözik testüket (illatos szappan használata és a fésülködés megengedett), nem vágnak haját vagy körmöt, és a férfiak nem takarják el hajukat. Megnevezésük ettől fogva *muhrim*. A zarándoklatoknál újjuk során tartózkodniuk kell a házassélettől, és minden, nemi vágyat gerjesztő cselekedettől. Az előírások bármelyikének megszegése különböző engesztelő áldozatokkal jóvátehető (például böjtölés, teve- vagy bárányáldozat).

A zarándoklat jelentősége

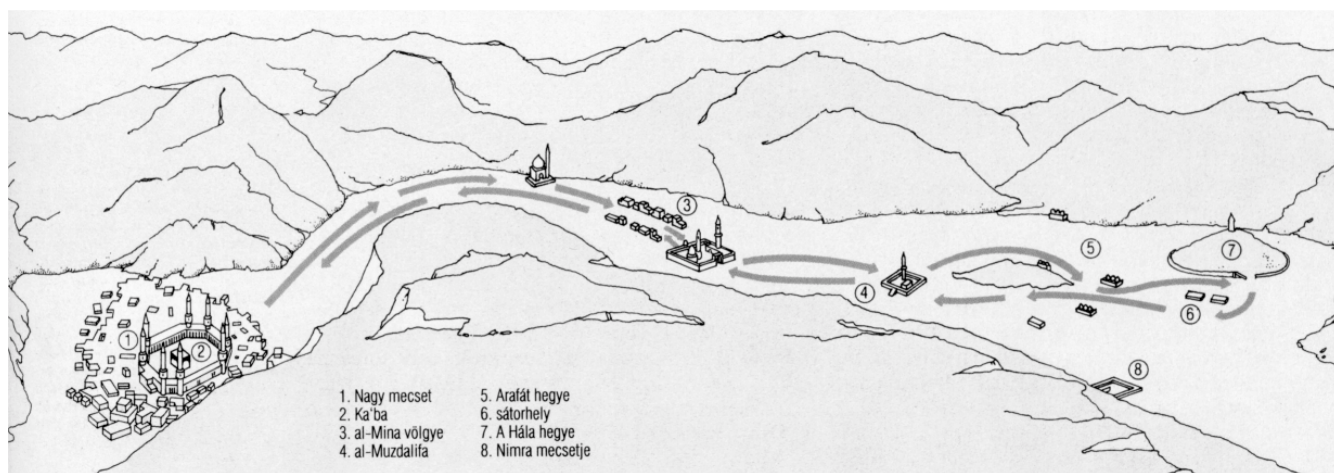
A hadzs idejére vonatkozó – és tulajdonképpen magához az egész muszlim életvitelhez is kapcsolódó – alapvető és fontos előírás a békesség: ezekben a napokban semmiféle vitának vagy erőszakos cselekedeteknek nincs helye a zarándokok között. A zarándoklat különböző állomásai jelzik a muszlimok Allah iránti odaadását, a visszaemlékezést Ábrahám és Mohamed prófétára. Az egybegyűltek tömege (számuk napjainkban 2-3 millió) szimbolizálja az iszlám erejét és egyetemességét, a muszlimok testvériségét és egységét, vallásuk monoteisztikus jellegét, valamint emlékeztet az Ítélet Napjára, amikor is minden ember együtt lesz és megítéltetik gondolatai és cselekedetei alapján.

A zarándoklat állomásai

A zarándokok első kötelezettsége felkeresni az iszlám szent városát, Mekkát, jelezvén Allahnak a híres sorokkal, hogy megérkeztek:

„Labbaika, Allahumma labbaik!...” (Itt vagyok, Istenem, itt vagyok! A hívásodra jöttem, nincsen társad, a hívásodra jöttem, Bizony a dicsőség és a hála téged illet, és a jóság tőled jön, és tiéd a királyság, nincs más isten rajtad kívül.) Mekkába érkezvén a hívők először a Kába szentélyét keresik fel. Ez az épület már az iszlám megjelenése előtti időkben is az arab törzsek zarándokhelye volt, Mohamed tisztította meg a bálványoktól, és megtette a muszlim istentisztelet helyszínéül, és ez az objektum lett minden imádkozást végző muszlim hívő számára az ima iránya (*qibla*). A Kába szó jelentése: négyszögletes. Ez, a barna kövekből készült, megemelt talapzaton álló ősi szentély 12 méter hosszú, 10 méter széles és 15 méter magas. Falait kívülről fekete brokátleplek (*kiszwa*) borítják, ajtóin nehéz, aranyhímzésű függönyök láthatóak a Koránból vett hímzett feliratokkal. A belülről csodálatos arany és ezüst lámpákkal megvilágított szentély márványokkal burkolt, és déli sarka mellett áll a Fekete Kő (*al-hadzsar al-aszwad*), mely a Hagyomány szerint egyenesen az égből hullott az Édenkertbe, és Ádám kapta meg, miután Isten kiűzte őt a Paradicsomból, hogy ez a kő nyelje el bűneit. Később aztán az Úr angyala, *Dzsibríl* (Gábriel) Ábrahámnak ajándékozta, hogy templomának sarkköve legyen.

A muszlim zarándokoknak Mekkába érkezvén a hadzs első állomásaként – a hajnali ima kezdetét követően – folyamatosan imádkozva, megszakítás nélkül hétszer meg kell kerülniük a Kába szentélyét (*tawaf al-ifádah*). Ennek feltétele az előzetes tisztálkodás és az imádkozással kapcsolatosan előírt kötelezettségek betartása. A körbenjárásnak a mecseten belül, és az óramutató járásával ellentétesen kell történnie. A mekkai Kába-szentély felkeresése után a hívők elhagyják a várost, és bejárják a hadzs további állomásait. A zarándoklat része néhány további szent hely felkeresése. Először Szafa és Marwa hegyéhez mennek. E két hegy között hétszer megtéve az utat emlékeznek Hágárra, aki vizet keresett gyermekének. Az egyes útszakaszokat gondolatban három részre osztva gyalogolva, futva, majd ismét gyalogolva kell teljesíteni, állandó imádkozással kísérve a mozgást. A muszlim tanítások szerint a zarándokok e két hegy között járva és Allahhoz fohászkodva átérezhetik, hogy csakis és egyedül istenre számíthatnak.

Innen (a *Dzul Hidzsa* hónap 8. napján) a hívők Minába zarándokolnak, mely Mekkától 6 km-re Keletre található. Itt előkészítik vízkészleteiket a következő napokra, így ez a „víz napja” (*ja'um at-tarwíja*). Innen a következő reggelen a hívők az Arafát dombhoz indulnak (a „Könyörület hegye”), mely kb. 16 km-re található Mekkától, ahol a délutánt Allah dicsőítésével és imádkozással töltik. Ez a zarándoklat legjelentősebb pillére. Ezen a kopár dombon imádkozott egykoron a muszlimok hite szerint Ádám és Éva, majd Ábrahám és fia, valamint itt

nyilatkozott ki a Korán utolsó része és itt tartotta Mohamed az utolsó pénteki istentiszteletet. Az iszlám tanításai szerint az itt tett fohászkodás különösen fontos, mert Allah ekkor a hívők minden kérését meghallgatja.

Innen alkonyatkor mennek a Muzdalifa-síkságra, mely hitük szerint az a helyszín, ahol Ábrahám arról álmódott, hogy egyetlen fiát fel kell áldoznia istennek. Itt minden zarándok legalább hét vagy több (49-70) kavicsot gyűjt, és következő három-négy napban rituálisan megdobálják ezekkel Minában a Sátán szimbólumának tartott három köpillért, első napon a legnagyobbat, majd a két kisebbet. Több vallástudós véleménye szerint a zarándokoknak Muzdalifában kell aludniuk, hogy kipihenten vágjanak neki a hátralévő útnak.

A kavicsdobálás rítusát *dzsamarrát*-nak nevezik. A 10. nap hajnalán (esetleg később) indulnak a zarándokok Minába. Kőoszlopok emlékeztetnek azokra a helyszínekre, ahol egykoron az ördög megkísértette Ábrahámot és Iszmaelt, és ezeknek a megkövezésével a muszlimok jelképesen elutasítják és szívükből kivetik a sátánt. Ez után következik az állatáldozat, amit minden zarándoknak el kell végeznie annak emlékére, hogy Ábrahám is ezt tette az Úr parancsára, aki – miután próbára tette szilárd hitét – nem fogadta el gyermeke feláldozását, hanem Iszmael helyett egy koszt küldött. Az „áldozat napja” (*jaúm an-nahr*) a 12. holdhónap 10. napja, ám gyakran tovább is elhúzódik, mert a zarándokok hatalmas tömege miatt nem lehet könnyen és gyorsan végrehajtani a rituális ködobálást. Az állatáldozat lehet tevé, marha, birka vagy kecske. Mindenkinek legalább egy juhot fel kell áldoznia, ennek értéke 1/7-ed tevé vagy marha. Az állatáldozat az Ábrahámra való emlékezésen túl annak szimbóluma, hogy a muszlim hívő készen áll bemutatni bármilyen áldozatot Allahnak. A felajánlott állatokról ezt írja a Korán: „Sem a húsup, sem a vérük nem jut el Allahhoz, ám a töletek jövő istenfélelem eljut hozzá.” (Korán 22:37)

A zarándokok ezen a helyen töltik a 11., 12., esetleg a 13. éjszakát is. Az állatáldozat bemutatása után rituális hajvágás vagy a fej leborotválása következik, a *tawaf ifáda*, s ezzel a zarándok kiemelkedik abból a megszentelt állapotból, ahová zarándoklata kezdetén lépett (*ihrám*). Ettől kezdve élheti a szokásos mindennapjait, kivéve a házaseletet, melytől a mekkai búcsúlátogatás végéig tartózkodnia kell.

A zarándoklat záró mozzanata a Kába újbóli körbenjárása (*tawaf awada^ca*). Ezzel véget ér a hadzs, és a hívők hazatérnek. Ha a muszlim hívő teljesítette a mekkai zarándoklatot, megkapja a *hadzsi* (férfiak) illetve a *hadzsah* (nők) nevet.

Egyéb szent helyek felkeresése

Az iszlám története során Mekkán és környékén kívül zarándokhellyé vált még számos, a Próféta életének mozzanataivalhoz kötődő, vagy az iszlám valamely irányzata által szentnek vagy jelentősnek tartott személyhez kapcsolódó helyszín. Sírok és mauzóleumok, mecsetek és szentélyek a zarándokok tízezreinek célpontjai évről-évre, ám valamennyi muszlim tanítás hangsúlyozza, hogy nem önmagukban az emberek, helyek és tárgyak fontosak a muszlim hívő számára, hanem Allah jelenléte e helyeken. A zarándokközpontok az iszlámban is összekötő kapcsot alkotnak a múltak és az örökkévaló, a látható és láthatatlan, az evilági és a transzcendens között.

Tanulmányi célból tett utazások

A muszlimok számára Allah világának a megtapasztalásában a zarándoklatok mellett mindig fontos szerepet játszottak a tanulmányutak. Már a középkori muszlim világ hatalmas területét is át-meg átszöttek a szárazföldi és folyami utak, és különféle fogadók, karavánszerájok, valamint

kolostorok és iskolák mellett létesített szállások várták a megfáradt utazókat. A tudás keresésének muszlim vallás által alátámasztott szükségessége diákokat és érett tudósokat is arra készítetett, hogy országokon átkelve minél több ismeretet szerezzenek a világról. A muszlim területeken sok-sok személy (uralkodó, tanár, magánember) segítette a tudást keresőket.

Valamennyi, az iszlám művelődés- és nevelés történetével foglalkozó kutató egyetért abban, hogy a középkor óta folyamatosan Mekkába zarándokló tízezreken, majd milliókon kívül az elmúlt évszázadokban számos muszlim tett tanulmányi célból utazásokat. Az iszlám szerint az istenhit csak akkor lehet érvényes és szilárd, ha rendíthetetlen bizonyosságra és meggyőződésre épül, ehhez pedig az szükséges, hogy az ember látóképességének szélesítésére és elméjének csiszolására törekedjék. A muszlimok szerint Allah azért látta el az embereket különböző érzékszervekkel, hogy azok segítségével a legmegbízhatóbban lehessen megismerni a Teremtő parancsait és azokat a dolgokat, amelyekben Allah tetszését leli. Ez vezethet el a hithez, ez a tudás útja. Maga a Korán is tartalmaz olyan részletet, amely sokak szerint utazásra ösztökél: „Járjatok keresztül-kasul a földön...” (Korán 9:2), s a prófétai hagyományok is többször utalnak a világ utazás közben való megismerésének nagyszerűségére. Egy *hadisz* szerint: „A tudást nem lehet a testi nyugalom állapotában elérni” és „Aki elindul a tudás keresésének útján, az Allah ösvényén fog járni, s aki a tudás keresése közben hal meg, arra mártírként tekintenek.” Ezek, a szimbolikus és hétköznapi értelemben is felfogható irányelvek több más forrás szövegével egybecsengően aláhúzzák a világ megismerését fontosnak tartó muszlim álláspontot. Mivel Allah világának lehető legteljesebb megismerése magához az istenhez visz közelebb, a tudás megszerzésére törekvő utazókat általában kimagasló megbecsülés övezte.

A muszlim tudományos és pedagógiai gondolkodás nagyjai gyakran írták le gondolataikat e témával kapcsolatosan. Al-Iszfaháni például azt fejtegette, hogy sohasem válhat jólnevelté az az ember, aki nem hagyja el kényelmes bútorait, otthona luxusát, s nem kel vándorútra. Ibn Khaldún „Bevezetés a történelembe” című művében külön alfejezetet szentelt ennek a témának: „Az oktatás teljességét növeli az, ha a tanuló a tudás keresése végett utazik, és találkozik kora tekintélyeivel” címmel. Ő azt emelte ki, hogy mivel „az emberek a tudásukat, jellemvonásaikat, véleményeiket és erényeiket tanulás, oktatás és előadások útján, vagy egy tanító utánzása és a vele való közvetlen érintkezés révén szerzik meg”, szükséges, hogy a tudásra vágyók minél több tudóssal személyesen is találkozzanak. „Ekképpen az utazás, a tudás keresése során elengedhetetlen ahhoz, hogy hasznos ismeretekre és tökéletességre tegyünk szert úgy, hogy találkozzunk a mértékadó mesterekkel és közvetlenül érintkezzünk a jeles személyekkel.”

A híres utazók gyakran saját műveikkel, vándorlásaikról készített színes és érdekes útirajzokkal bizonyították az utazás közben való ismeretszerzés értékeit. Al-Muqadászi, Ibn Battúta, Ibn Fadlán, al-Maszúdi, al-Birúni és mások írásaikkal megalapozták a muszlim földrajztudományt, s műveik gyakorta a 16-18. századig iránymutatónak bizonyultak a világ távoli részeit illetően még a keresztény európaiak körében is (például India kapcsán). Al-Ghazzáli a téma fontossága miatt híres művében, a terjedelmes enciklopédikus kötetben, az *Ihjá* 3. részében külön írt az utazás erkölceiről.

A tudósok és utazók mellett akadtak szép számmal olyan muszlim költők is, akik megénekeltek az utazások hasznát és gyönyörűségeit. Verseikben és rímes prózájukban visszatükröződnek a prófétai hagyományok, mint például Szurrudúr alábbi művében:

*„Koptasd lábad sarkát a sivatagokban,
És hagyd a palotákat az énekes leányoknak;
Mert a kik mindig honn üldögélnek,
Olyanok, mint azok, kik a föld alatt temetve nyugszanak.
Ha mindig egy helyen maradnának a gyöngyök a tenger
fenekén, ki becsülhetné meg azokat?”*

Hariri egyik makamájában az atya ezt tanácsolja fiának: „Csatangolj többet, mint a fénybogárka, Utazz messzebb, mint a sáska, Légy fürgébb, mint a gazella a hold alatt... (...) Barangolj be minden ösvényt, Minden mély vízben merülj meg önként, Minden kertbe lépj be... (...) Aki jár, Célba talál!”

Országokat szelnek át, hegyeken és sivatagokon vágnak keresztül ma is azok a tanulni vágyók, akik tiszteletben tartják Mohamed próféta muszlim hívőkre hagyományozott tanítását: „Keressétek a tudást a bölcsőtől a sírig, akár Kínáig is menjetek el érte, ha kell!”

Ajánlott irodalom

- Anwar Aimen-Anwar Klára: *A zarándoklat*. In: A Gondolat, Iszlám Kulturális Egyesület, Budapest, 2001. április. 32-33. o.
- Anwar Musztafa: *Az iszlám*. In: Kultúra és Közösség, 2001/IV.-2002/I. Főszerk.: Tibori Tímea, társszerk.: S. Szabó Péter. 89-97. o.
- Fodor Sándor: *Muszlim ünnepek*. In: História, 1992/10.
- Goldziher Ignác: *Muhammedán utazókról*. In: Földrajzi Közlemények, 1875/III. 91-102. o. és 148-170. o.
- Hammudah Abdulati: *Fókuszban az iszlám*. ALUAKF Iszlám Alapítvány, Miskolc, 1995.
- Hariri: *A testamentum*. Ford.: Tótfalusi István. In: *A szűz és az asszony*. Vál.: Simon Róbert. Magyar Helikon, Budapest, 1973.
- Ibn Battúta zarándokútja és vándorlásai*. Ford.: Boga István – Prileszky Csilla. Gondolat, Budapest, 1964.
- Ibn Khaldún: *Bevezetés a történelembe*. Ford.: Simon Róbert. Osiris, Budapest, 1995.
- Kéri Katalin: „Keressétek a tudást mindenütt!” *Tanulmányutak a középkori iszlám világban*. In: Iskolakultúra, 2001/11. 3-9. o.
- Shalaby, Ahmad: *History of Muslim Education*. Dar al-Kashshaff, Beirut, 1954.
- Simon Róbert: *Korán – A Korán világa*. Helikon, Budapest, 1987.
- Szayyid Abu-l-A’la Mawdudi: *Az iszlám alapelvei. Világnézet és élet az iszlámban*. Dar al-Szalam Magyar Iszlám Jótékonyági Alapítvány, Budapest, 1999.
- Westwood, Jennifer (szerk.): *Mítoszok földjén*. Magyar Könyvklub, Budapest, 1987.

Weboldalak

(Adatgyűjtés időpontja: 2001. november 13.)

- Fiqh-us-Sunnah, Volume 5: Pilgrimage: a general definition, its excellence and prerequisites*.
http://www.usc.edu/dept/MSA/law/fiqhussunnah/fus5_66.html (2001. november 13.)
- Makkah the Blessed*. <http://saudiembassy.net/publications/magazine-spring-97/makkah.htm>
- Sir Richard Francis Burton: A Pilgrimage to Mecca, 1853*. In: Internet Modern History Sourcebook, 1998.
<http://www.fordham.edu/halsall/mod/1853Burton.html> (2001. november 05.)
- Two million Muslims pray in Makkah on eve of hajj* – Makkah Agencies, March 02. 2001.
<http://www1.arabia.com/life/article/english/0,1690,41271,00.html>
- Umar, Abu: Al Hayy: Crónica de una peregrinación*.
http://www.verdeislam.com/vi_04/Vi_407.htm

(Összeállította: Dr. Kéri Katalin)
PTE, Pécs, Ifjúság u. 6.
kerikata@ajk.pte.hu
<http://nostromo.jpte.hu/~carry>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ أَهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

„Allah, a könyörületes és irgalmas nevében.
Dicsőség Allahnak, a teremtmények Urának,
a könyörületesnek és az irgalmasnak,
aki az Ítélet Napját uralja!
Néked szolgálunk és hozzád fordulunk segítségért.
Vezess minket az egyenes úton,
azoknak az útján, akik iránt kegyesnek mutatkoztál,
s ne azokén, akiket haragvásod sújt,
sem a tévelygőkén!”

(Korán 1:1-7)